

ledes ugyldige. Dette indebærer, at transportøren ikke kan fraskrive sig det ansvar, som gælder i henhold til dette kapitel.

Et forbehold, hvorved transportøren opnår ret til erstatning fra afsenderen, en såkaldt benefit-of-insurance klausul eller en lignende bestemmelse, ligestilles med ansvarsfraskrivelsesklausuler. I sidste punktum af dette stykke er det derfor angivet, at sådanne klausuler er ugyldige. Dette svarer til, hvad der nu gælder i medfør af § 168, stk. 1, andet punktum.

For at fjerne enhver uklarhed om, hvad der i øvrigt gælder, når aftalen indeholder en ugyldig klausul, er det udtrykkeligt angivet, at de øvrige bestemmelser i aftalen forbliver gyldige.

Stk. 2 indeholder en opregning af de bestemmelser, som undtages fra den tvingende regulering. Disse bestemmelser genfindes hverken i Haag-Visby eller Hamburg-reglerne, men modsvares af deklatoriske regler i søloven. I dette stykke fastslås det endvidere, at det står transportøren frit at påtage sig et videre ansvar end det, der følger af dette kapitel. Dette svarer til artikel 5 i Haag-Visby-reglerne og artikel 23, stk. 2, i Hamburg-reglerne. Når en transportaftale er omfattet af konventionen eller modsvarende national lovgivning påhviler det i medfør af *stk. 3* transportøren at oplyse om dette i det anvendte transportdokument. Det skal også fremgå af transportdokumentet, at bestemmelser, som afviger fra ufravigelige bestemmelser, er ugyldige.

Stk. 4. Det er fundet hensigtsmæssigt at opetholde en bestemmelse svarende til gældende sølovs § 168, stk. 4, hvorefter transportøren har ret til at indskrænke sit ansvar ved helt specielle forsendelser. Bestemmelsen er dog udvidet i forhold til gældende sølov, der betinger bestemmelsens anvendelse af, at der ikke er udstedt konnossement.

LEVERING AF GODS

Til § 255. Aflasterens levering af gods

Paragraffen svarer til § 89, stk. 1, og § 90, stk. 2, i den gældende sølov. Såvel Haag-Visby-reglerne som Hamburg-reglerne savner bestemmelser med dette indhold.

I *første punktum* er det anført, at godset skal leveres på det sted og inden for det tidsrum, som transportøren har angivet. Bestemmelsen svarer til § 89, stk. 1, i den gældende sølov, der dog bestemmer, at godset skal leveres *ved skibets side*. I ældre tid, da aflasteren og modtageren selv modtog deres gods ved skibets side, svarede en sådan regel til den praktiske virkelighed. Senere er det især i forbindelse med større, moderne liniefart, blevet åbenbart, at en bestemmelse om at godset skal leveres ved skibets side, ikke svarer til virkeligheden. Lastningen foretages således idag ofte af selvstændige virksomheder, f.eks. speditører eller private pakhusselskaber. Godset leveres sædvanligvis til en terminalvirksomhed, som opbevarer godset til det kan komme ombord.

I praksis tilsidesættes den deklatoriske bestemmelse i § 89, stk. 1, i den gældende sølov ofte ved aftale. Ved stykgodstransporter i liniefart er det normalt, at transportøren overtager det arbejde, som har forbindelse med lastningen, selv den del af lasthåndteringen, som sker på kaj og i terminal. Som nævnt udføres dette arbejde ofte af en selvstændig terminalvirksomhed. Selvom dette er reglen ved linietrafik, som anløber de større havne, forekommer der dog fortsat stykgodstransporter, specielt i den mindre fart, hvor godset ikke afleveres ved en terminal. Vanskeligheden ved at finde et udtryk, som angiver det sted, hvor godset leveres og som samtidig dækker de skiftende forhold, som råder ved transport af stykgods, består derfor fortsat. Udvalget har på denne baggrund valgt den foreslåede løsning, som bestemmer, at godset skal leveres på det sted, som transportøren har angivet, medmindre andet er aftalt.

I første punktum foreskrives det tillige, at godset skal afleveres inden for det tidsrum, som transportøren har angivet. Bestemmelsen har, for så vidt angår denne del, ikke nogen direkte parallel i den gældende sølov. I den gældende sølovs § 90, stk. 1, siges det dog, at befragteren skal levere godset med tilbørlig hurtighed. Baggrunden for denne bestemmelse er, at befragteren ikke skal have ret til at levere al gods på et tidspunkt, hvor tiden for indlastning begynder at nærme sig sin afslutning. I